

piedere, sensurile dramei, deși în mod paradoxal regizorul a dorit maxima lor potențare. Anca reprezintă o grosolooană întruchipare a Nemesis-ului, Ion, printr-o operație de dichotomie, s-a dedublat în Sfântul și Necuratul, exacerbindu-și nebunia. Dragomir, posedat de remușcare, acționează cu inerția automatului, și Gheorghe se mișcă ca un simbol al virilității (!). Îmbrăcați în costume cromatic simbolice — negru la Anca, roșu la Dragomir, alb la Gheorghe (acesta pe jumătate gol ca un luptător japonez de karate), în fața unui decor la fel de simbolic, panouri roșii (aluzia la teatrul cruzimii e mărunță) și funii care atârnă de sus, evocând clopote imaginare sau cine știe, poate, spânzurați, actorii execută, într-o transă simulată, un ritual de gesturi născocite. În limbajul regizorului acestea se traduc prin formule subtile: transpunerea în geometrie corporală și algebră vocală a unor mari stări existențiale, mișcarea este hierarhizată, stilizată, iar textul este rostit în formula recitativului, în cadența melosului cu incantații scandate. În acest cod inventat cu multă credință, dar cu și mai multă naivitate, recunoaștem o reunire eclectică a unor elemente din culturi diferite, stângaci folosite, de la formula expresionismului german la linia unidimensională a picturii egiptene, gesturi din teatrul Nô și mișcări yoga... Am înțeles din toată această reunire de gesturi și stări tratate cu îndărătnică precizie de regizor (totodată interpret al lui Ion), dorința de a face un *alfel* de teatru. Actorii s-au supus cu disciplină imperativelor regiei și nu putem decît să consemnăm eforturile Liviei Baba, lui Avram Besoiu, Marius Niță și Mircea Bîrlea, de a executa cu dăruire fantezii mai mult sau mai puțin extravagante. Dar un asemenea teatru pretinde o adecvare a textului la scenă. *Năpasta* extrasă încă de Gherea din contextul dramaturgiei „țărănești” aspiră la substanțialitatea unei problematice general umane, dar, drama realistă, naturalistă prin structura ei, nu poate fi supusă unor asemenea procedee de epurare ca cele încercate aici. S-a ajuns la „îmbolnăvirea” semnului teatral cum ar spune un cunoscut estetician. la o flagrantă contradicție între semnificant și semnificat, sau cum am spune mai simplu, întorcînd cuvintele zicalei: s-a făcut din sită de mătase, coadă de ciine. Replicile *Năpastei* rostite de-a-ndoaselea și prezentate într-o mișcare străină contextului s-au auzit răspicat dar, din păcate, au stîrnit risul...

Așadar, un turneu interesant prin pluralitatea aspectelor artistice pe care ni le-a relevat, ca un rezultat al unor preocupări efervescente, fiindcă limitele, neîmplinirile, decurg firese din căutări, și reală credință artistică.

Miră Iosif

Teatrul Giulești

MITICĂ ȘI ... OMUL LUI

de
Nicuță Tănase

Mitică, Bebe, Nae, Gogu și Lucica sint, în „foiletonul dramatic în cinci capitole” de la Giulești, patru îngeri și o ingeriță, îngeri adevărați, cu aripi de pene și, ca să folosim stilul autorului, „pe post de îngeri păzitori”, fiecare avîndu-și în grijă pe „omul” lui. „Omul” lui Mitică e Nicolae Tudor, reporter de presă, care și-a părăsit profesiunea și s-a apucat de furat, întreprinzînd, în realitate, o acțiune menită să ducă la demascarea atitudinii de gură-cască a conducerii unui mare combinat industrial — Directorul, secretara, inginerul-sef, și Lică Prăpăd, șeful depozitelor, „oamenii” aflați în paza celorlalți îngeri. Acțiunea dramatică e de fapt un pretext pentru a aduce pe scenă și a expune cenzurii publice a risului acțiunii, mentalității și atitudinii reproabile: furtul din avutul obștesc, „pasiunea” turistică avînd drept scop căpătuiala, și cîteva altele încă, pe care apreciatul reporter Nicuță Tănase, ziarist trăind realmente „in medias res” și avînd o profundă, nemijlocită cunoștință a vieții, le încondeiază cu atîta vervă și talent, de ani de zile, în paginile „Științei”.

Din păcate, însă, pretextul acesta e mai puțin decît firav. Rostul îngerilor, care în realitate nu fac nimic pentru a-și „păzi” protejații, ci se mențin într-o expectativă de comperi, de „raisonneur”-i, mărginindu-se la a sublinia unele poante și a comenta unele situații, rostul lor, zic — și aceasta e mai cu seamă evident în primul „capitol”, unde joacă poker „pe dezbrăcate” și se ciondănesc între dinșii într-un vocabular ce nu are nimic celest — e de a crea stilul care, de la italienii socotiți întemeietori, în secolul al XVII-lea, al noului gen de „poesia giocosa” și pînă la „Virgile travesti” al lui Scarron, s-a numit genul burlesc, constituindu-se oarecum într-un precursor al „demitizării”, atît de la modă azi.

Piesei noastre nu-i lipsește „spiritul” — cum îl definea Paul Bourget — cîte unele vorbe anapoda, al cîte unei aliteratii ciudate, al cîte unei imagini caraghioase, al tuturor acelor amănunte și vorbe ceva mai

„Mitică și... omul lui” de Nicuță Tănase pe scena Teatrului Giulești.

groase, vorbe de ospăț și de pahar, al căror strălucit model ni-l oferă Rabelais. Acestea toate — câte o vorbă „anapoda”, câte o aliterare ciudată, altminteri valoroase componente ale stilului personal al prozatorului Nicuță Tănase — precizăm, există; ele nu izbutesc însă să se lege; scăpărătoarea fan-tezie, fără de care burlescul nu poate trăi, lipsește, iar „foiletonul dramatic” rămâne deficitar și în ceea ce privește construcția dramatică — aproape inexistentă — și în ceea ce privește calitatea spiritului, „poantele” debile și adeseori vetuste, rostite pe scenă, neizbutind nici o clipă să trezească publicul — un public de simbătă seară! — dintr-o dulce și apatică reverie.

Rămîne un merit al autorului acela de a mai fi rupt, ca să zicem așa, încă o lance în arena dramaturgiei originale pe teme de strictă actualitate; rămîne însă totodată o datorie a sa, aceea de a-și verifica puterile și de a ne da, eventual, de acum înainte, un text pe care să se poată, cu adevărat, construi un spectacol.

În regia artistică a lui Mihail Pascal, care n-a izbutit (sau n-a avut cum!) să pună o leacă de sare în bucate, a evoluat în fața noastră un colectiv de actori — Maria Georgescu-Pătrașcu (Lucia), Jorj Voicu (Nicolae Tudor), Constantin Florescu (Mitică), Iarodara Nigrim (Secretara) etc., — care, pe bună dreptate, merită calificativul de omogen, la pragul de jos. S-a înălțat dintre dinșii, cu un umor plin de simțul măsurii, doar Astra

Dan (Grișana). Corecte, decorurile Luanei Drăgoiescu; de un gust îndoielnic costumele îngerilor (Eugenia Bassa-Crișmaru).

Radu Albala

Teatrul Ion Vasilescu **VIAȚA... O COMEDIE** de Alec Popovici după Vasile Alecsandri

Avem, în toate genurile, spectacole bune, care confirmă întocmai așteptările, fiind exact ceea ce trebuiau să fie în raport cu premisele; mai puțin sîntem răsfățați cu surprize, cu idei originale, capabile să descopere un unghi de vedere inedit, o tonalitate nouă, un transfer uimitor. Sărăcia inspirației bintuie mai cu seamă pe tărîmul divertismentului... *Viața... o comedie* începe prin a fi o idee bună. Alecu Popovici a în-buit că *Sinziana și Pepelea* și *Cînticele co-mice* ale lui Alecsandri, într-un montaj in-telligent și concentrat, pot să reprezinte și altceva decît un prilej pentru o pioasă în-chinare la altarul începuturilor teatrului ro-mânesc; că există în ele un nerv viguros